

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXVII. — Izdan in razposlan 30. dne marca 1915.

Vsebina: (Št. 79—83.) 79. Ukaz, s katerim se podaljšujejo rokovi za opravljanje menično- in čekovnopравnih dejanj. — 80. Ukaz o dolžnosti naznanjati zaloge cinka. — 81. Ukaz o porabljanju zalog določenih kovin in zlitin. — 82. Razglas, da se dovoljuje podelovanje in prodajanje določenih množin po ministristvenem ukazu z dne 29. marca 1915. l. za vojne namene zahtevanih kovinskih vrst. — 83. Ukaz o dolžnosti naznaniti zaloge polfabrikatov in gotovih fabrikatov iz določenih kovin in zlitin.

79.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 28. marca 1915. l.,

s katerim se podaljšujejo rokovi za opravljanje menično- in čekovnopравnih dejanj.

Na podstavi § 1 cesarskega ukaza z dne 29. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 227) se ukazuje:

§ 1.

Pri menicah in čekih, ki so docela ali deloma plačni v mescih aprilu, maju in juniju 1915. l., veljata prezentacija v plačilo in protestovanje za pravočasna, ako se opravi v teku desetih delavnikov po plačilnem dnevu; nadalje se pri takih menicah in čekih podaljšuje rok za obvestilo prednikov na deset delavnikov.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč 1. dne aprila 1915. l.

Hochenburger s. r.

80.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari, z ministrstvom za javna dela, ministrstvom za železnice in z ministrstvom za deželno bran z dne 29. marca 1915 l.

o dolžnosti naznanjati zaloge cinka.

§ 1.

Določila ministristvenega ukaza z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27) o dolžnosti naznanjati zaloge določenih kovin in zlitin, se raztezajo na zaloge cinka.

Dolžnost naznanila odpade, ako zaloga ne presega množine 200 kg, in sicer tudi za zaloge rud, predproduktov, starega gradiva, odpadkov, pepela in opilkov (ostružkov) te kovine.

Naznanilo o imenovanih zalogah je podajati hkratu z naznanilom o ostalih kovinah, ki se

morajo naznanjati. Prvo naznanilo o imenovanih zalogah je torej vpslato po stanju z dne 31. marca 1915. l. najkasneje do vštetega 8. dne aprila 1915. l. političnemu oblastvu I. stopnje, v čigar okolišu so zaloge.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

81.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom in z ostalimi udeleženiimi ministrstvi z dne 29. marca 1915. l.

o porabljanju zalog določnih kovin in zlitin.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za uravnavo porabljanja določnih kovin in zlitin za vojaške in gospodarske namene zaukazuje tako:

§ 1.

Zaloge

1. aluminija, antimona, svinca, chroma in ferrochroma, bakra, medi, molybdäna in ferromolybdäna, niklja in ferromolybdäna, rdeče litine, vanadija in ferrovandija, wolframa in ferrowolframa, kositra in kositrovih zlitin, kolikor te tvarine niso*) že z nadaljnjo podelavo spravljene v obliko, ki se razlikuje od oblike fužinsko dobivane sirove kovine,

2. rud, predproduktov, starega gradiiva, odpadkov, pepela in opilkov (ostružkov) imenovanih kovin,

ki 7. dne februarja 1915. l. še niso bile v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, pa se nahajajo ob času, ko dobi moč ta ukaz, ter zaloge imenovanih tvarin, ki nastanejo

*) Popravljen. (Glej razglas z dne 30. marca 1915. l. [drž. zak. št. 89]).

v bodoče s proizvajanjem, odpadkom ali izločbo kakor staro gradiivo, se zahtevajo s tem ukazom za vojne namene.

Zahteva se ne razteza na take zaloge imenovanih tvarin, kar jih je dne, katerega dobi moč ta ukaz, ki pa ne presegajo naslednjih množin:

Pri aluminiju 20 kg, antimonu 10 kg, svincu 100 kg, chromu in ferrochromu 10 kg, bakru 30 kg, medi z 58 odstotki vsebine bakra ali manj 200 kg, z višjo vsebino bakra 10 kg, molybdänu in ferromolybdänu 10 kg, niklju in ferromolybdänu 1 kg, rdeči litini 200 kg, vanadiju in ferrovandiju 5 kg, wolframu in ferrowolframu 10 kg, kositru 10 kg, kositrovih zlitinah z manj nego 85 odstotki vsebine kositra 50 kg, s 85 odstotki ali več vsebine kositra 20 kg, pri novi beli pločevini 100 kg.

Ako mesečni prirastek tvarin ne presega navedenih množin, je prirastek tudi izvzet od zahteve.

V ostalem se uporabljajo določila §§ 1 do 6 ministrstvenega ukaza z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 28), tudi na zaloge, zahtevane po tem ukazu.

§ 2.

Za izpolnjevanje naročil vojaške uprave je dopustna oddaja iz zalog, zahtevanih po tem ukazu ali po ministrstvenem ukazu z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 28), samo toliko, kolikor se neobhodno potrebujejo za ta namen. Oddajati se smejo le, ako se vroči v redu izpolnjena dokaznica, ki jo mora kupec izročiti posestniku ali hranilcu gradiiva najkasneje, kadar se prevzame. Uradni obrazci dokaznic so izdani v trgovinskih in obrtnih zbornicah.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

82.**Razglas trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za deželno bran in za javna dela in porazumno z vojnim ministrstvom z dne 29. marca 1915. l.,**

da se dovoljuje podelovanje in prodajanje določnih množin po ministrstvenem ukazu z dne 29. marca 1915. l. (drž. zak. št. 81) za vojne namene zahtevanih kovinskih vrst.

I.

Od zalog kovin in zlitin, zahtevanih po ministrstvenem ukazu z dne 29. marca 1915. l. (drž. zak. št. 81), se smejo, izvzemši rude, predprodukte, staro gradivo, odpadke, pepel in opilke (ostružke), v vsakem mescu, dokler se ne ukrene drugače, svobodno porabiti naslednji odstotni deleži:

1. za podelovanje v lastnem obratu posestnika tvarin po 20 odstotkov pri svinču, medi, rdeči litini, kositru in kositrovih zlitinah,

2. za prodajanje po 15 odstotkov pod 1 navedenih tvarin.

Z dovoljenjem pod točko 1 in 2 podelane in prodane množine ne smejo skupaj presegati pod točko 1 navedenega odstotnega postavka.

Ako navedeni odstotni deleži ne dosežejo v § 1 ministrstvenega ukaza z dne 29. marca 1915. l. (drž. zak. št. 81) oznamenjenih množin, se smejo vsekakor te množine svobodno porabiti iz zalog svinca, medi, rdeče litine, kositra in kositrovih zlitin.

II.

Posestnik rud, predproduktov, starega gradiva, odpadkov, pepela in opilkov (ostružkov) sme te varine v svojem obratu podelati v sirove kovine ali v tujih tuzemskih obratih dati podelati zase, prodati pa ne sme imenovanih tvarin brez dovoljenja trgovinskega ministrstva.

III.

Imetnikom obratov za izdelovanje železa in jekla je za podelovanje za te namene prepuščena tista množina v njihovi posesti nahajajočih se zalog aluminija, ki jo potrebujejo, da nstrezajo svoji potrebščini do konca julija 1915. l.

IV.

Od zahtevanih kovin in zlitin, všteti staro gradivo in odpadke, smejo posestniki podelati tiste množine, ki so potrebne za popravljanje, da se vzdržuje lastni obrat do konca julija 1915. l.

To porabljanje pa je dopustno le tedaj, ako nadomestilo z drugimi tvarinami ni mogoče. Po istem pogoju je dopustna tudi prodaja oznamenjenih tvarin, ki so potrebne za take namene.

V.

Tistemu, ki po času tega razglaša uvaža iz inozemstva varine v ministrstvenem ukazu z dne 29. marca 1915. l. (drž. zak. št. 81) imenovane vrste, se načeloma pušča svobodno razpolaganje z uvoženimi tvarinami. V ta namen je izvršeni uvoz takoj po prihodu pošiljate, predloživši uvozne dokaze, naznaniti trgovinskemu ministrstvu, ki po preskušnji teh dokazov odloči o podelitvi zaprosenega dovoljenja. Ako naj dobi dovoljenje tudi tisti, kateremu se proda tako gradivo v tuzemstvu, mora prodajalec naznaniti prodajo trgovinskemu ministrstvu in imenovati kupca.

Georgi s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

83.**Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari, ministrstvom za javna dela, ministrstvom za železnice in ministrstvom za deželno bran z dne 29. marca 1915. l.**

o dolžnosti naznaniti zaloge polfabrikatov in gotovih fabrikatov iz določnih kovin in zlitin.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se, dopolnjuje z ministrstvenim ukazom z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27) ukrenjene predpise, zaukazuje tako:

§ 1.

Vsakdo, ki ima docela ali po pretežnem delu iz aluminija, svinca, bakra, medi, niklja, rdeče litine ali cinka obstoječe polfabrikate ali

gotove fabrikate v svojih ali tujih prostorih v zalogi za podelovanje ali prodajanje, je dolžen te zaloge naznaniti oblastvu, kolikor ni itak dolžnosti naznanjati jih mesečno kakor lite kose, table, ploče, pločevine, droge, cevi, žice po § 1 ministrstvenega ukaza z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27).

Gledé predmetov, ki imajo umetniško vrednost, ki so prevlečeni z dragimi kovinami ali deloma narejeni iz njih, ni dolžnosti naznanila.

Dolžnost naznanila odpade nadalje, ako skupna teža polfabrikatov in gotovih fabrikatov, ki so v zalogi, ne znaša več nego:

pri aluminiju	20 kg
„ niklju	20 „
„ svincu	100 „
„ bakru	100 „
„ ostalih kovinah po . . .	200 „

§ 2.

Naznanilo je podati po stanju z dne 10. aprila 1915. l. političnemu oblastvu I. stopnje, v čigar okolišju so zaloge, najkasneje do vštete 24. dne aprila 1915. l.

Gradivo, ki je imenovanega dne na prevozu, mora naznaniti prejemnik nemudoma po prihodu pošiljatve.

Za zaloge, ki so v posesti države, zlasti c. kr. državnih železnic ter poštne in telegrafske uprave, veljajo posebna določila.

§ 3.

Za naznanilo je porabljeni edinole obrazce, ki so izdani na političnih oblastvih I. stopnje in na občinskih predstojništvih.

Naznanila je podajati v dveh izvodih. Ako se vpošiljajo po pošti, se morajo oddati na pošto najkasneje zadnji dan roka.

Eden izvod naznanila ostane na političnem oblastvu I. stopnje; drugi izvod mora to oblastvo takoj vposlati naravnost trgovinskemu ministrstvu.

§ 4.

Izpolnjevanje dolžnosti naznanila nadzoruje trgovinsko ministrstvo privzemši obrtne nadzornike ali druge pripravne organe. V ta namen se smejo uradno ogledati skladiški prostori in druge naprave in vpogledati poslovne knjige.

§ 5.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5.000 kron ali z zapornimi kaznimi do 6 mesecev, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.